

Doc: GA34/EC33/REC111/09

111/2009 SAYILI TAVSİYE KARARI*

“Karadeniz Bölgesi’nde Su Kaynaklarının Kullanılması”

1. Modern çevresel sorunlar, tüm ülkeleri sürdürülebilir kalkınmaya ve Gündem 21 ile Çevre ve Kalkınma Rio Deklarasyonu prensiplerini ve Milenyum Kalkınma Deklarasyonu Hedeflerini hayata geçirmeye yönelik işbirliğine teşvik ettiği için Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi’nde su kaynaklarının korunmasının ve yönetilmesinin sahip olduğu büyük önemi ele alınmaktadır.
2. KEİ Parlamenter Asamblesi, Karadeniz Bölgesi’nin yaşadığı, kirlilik, biyolojik çeşitliliğin azalması, irrasyonel arazi kullanımı ve iklim değişimi gibi olumsuz eğilimler içeren çok sayıda çevre sorununu tanımaktadır. Asamble’de, özellikle, iklim değişikliğinin su kaynaklarında, doğal hidrolojik süreçlerde ve ekosistemlerde yarattığı bozulmanın farkındadır.
3. KEİPA, 16-22 Mart tarihlerinde İstanbul’da düzenlenen 5nci Dünya Su Forumu’nda ortaya konan sonuçları ve tavsiye kararlarını dikkate alarak bu Forumun gündeminde yer alan konularda işbirliğine hazır olduğunu ifade etmektedir. Asamble, özellikle İktisadi Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (İKİÖ), Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Gıda ve Tarım Örgütü (GTÖ) ve Dünya Meteoroloji Örgütü (DMÖ) gibi su ile ilgili konularda çalışan uluslararası kurumların ve Birleşmiş Milletler’in (BM) uzman kuruluşlarının faaliyetlerini tam olarak desteklemektedir.
4. KEİPA, su ile ilgili temel hukuki AB enstrümanı olarak, Avrupa Birliği’nin ve onun uzmanlaşmış organlarının ve onun yanında Su Girişimi ve Su Çerçeve Yapısı Yönergesi’nin, su kaynaklarının korunması ve yönetilmesi alanındaki katkılarını memnuniyetle karşılarken, su kaynakları konusuna ilişkin düzenleme çerçevesinin Avrupa çapında ve bölgesel düzeyde iyileştirilmesi ışığı altında Avrupa Parlamentosu ile yakın işbirliği yapmayı düşünmektedir.

* *Raportör: Sn. Gagik Minasyan, Komisyon Başkanı (Ermenistan)*

18 Kasım 2009 tarihli Asamble müzakereleri (Bkz: Doc.: GA34/EC33/REP/09/tr, Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu Raporu “Karadeniz Bölgesi’nde Su Kaynaklarının Kullanılması” Selanik, 16 Eylül 2009; Raportör: Sn. Areg Gukhasyan – Ermensitan)

Asamble tarafından 23 Kasım 2009 tarihinde Moskova’da kabul edilen Metin.

5. KEİPA, Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Konvansiyonu (1992 seneli Bükreş Konvansiyonu) ve bunun protokolleri ile Stratejik Eylem Planı'na, ayrıca bununla ilgili 1993 seneli Odessa Bakanlar Deklarasyonu ile 2002 seneli Sofya Bakanlar Deklarasyonu'na bağlılığını yeniden ilan etmektedir. Asamble, üye ülkelerin su ile ilgili konularda işbirliğine gitme konusunda son dönemde giriştikleri ve önemli belgelerin - Tuna Nehrinin Korunması Konvansiyonu'na Taraf Ülkelerin Su Yönetiminden sorumlu Bakanlarının Deklarasyonu ve 23 Şubat 2007 tarihinde Bükreş'te imzalanan Karadeniz'in Korunmasında İşbirliğini Geliştirme (Bükreş) Konvansiyonu, 27 Mayıs 2009 tarihinde Sofya'da imzalanan Karadeniz'deki Küçük Kentsel Yerleşimlerde Su Tedariki ve Sanitasyon hakkındaki Bakanlık Deklarasyonu - ilanı ile sonuçlanan faaliyetleri de memnuniyetle karşılamaktadır.

6. Asamble, "Karadeniz Çevre Sağlığı" hakkındaki 5/1994 sayılı Tavsiye Kararı'nı; "Karadeniz Çevre Koruması: Yeni Sorunlar" hakkındaki 49/2001 sayılı Tavsiye Kararı'nı; "Karadeniz Ülkelerinde Çevresel Sorunların Çözümlerinin Ekonomik Yönleri" hakkındaki 81/2005 sayılı Tavsiye Kararı'nı ve ayrıca "Küresel İklim Değişikliği:KEİ Devletleri İçin Sonuçları" hakkındaki 99/2007 sayılı Tavsiye Kararı'nı tekrarlamaktadır.

7. Dolayısıyla, Asamble, KEİ üyesi devletlerin parlamentolarına ve hükümetlerine;

i) su kaynaklarının korunması ve yönetimi ile su tedariki ve sanitasyon ile ilgili konulara ilişkin kurumsal ve hukuki çerçevenin *daha fazla güçlendirilmesi*, bunun sonrasında uluslararası çevre standartlarıyla uyumun sağlanması;

ii) iklim değişikliğinin su kaynakları üzerinde olumsuz etki yaratan sonuçlarının azaltılmasını hedefleyen somut programlar ve stratejilerin detaylandırılmasının *desteklenmesi*, bu doğrultuda işbirliği sağlamak için yeni işbirliği mekanizmalarının aranması;

iii) su kaynaklarına ilişkin bilgilerin ve en iyi uygulamaların alışverişini sağlama konusunda *işbirliği* kurulması ve ilgili tüm tarafların hizmetine sunulmak üzere etkili gözetim ve raporlama sistemlerine sahip olası bir bölgesel veritabanı kurarak bunlardan faydalanılmasının sağlanması.

iv) su tedariki ve sanitasyonunda kaliteyi ciddi şekilde geliştirmek amacıyla entegre su kaynakları yönetiminin bir prensibi olan ulusal su politikalarının *uygulanması*;

v) sivil toplum kuruluşlarıyla, özel sektörle, yerel ve bölgesel yetkililerle yakın *işbirliğinin kurulması* ve bunun yanısıra eğitim programları aracılığıyla ve en önemli konuları dile getirerek kamu bilinci oluşturmak için medya çevresinin aktif katılımının artırılması;

vi) sınır aşan suların ve uluslararası göllerin korunması ve kullanılmasına ilişkin Helsinki Konvansiyonu'nu ve Su ve Sağlık Protokolü'nü henüz imzalamamış olan KEİ üyesi devletlerin *teşvik* edilmesi, bu uluslararası düzenlemelerin imzalanıp yürürlüğe sokulması için gerekli adımların atılması;

vii) DSÖ, GTÖ ve Karadeniz Komisyonu'nun kirliliği önleme ve insan atıklarının ve atık suların güvenli şekilde yeniden kullanımı konusundaki tavsiye kararlarının KEİ üyesi devletlerin ulusal mevzuatında yer alma olasılığının *değerlendirmeye alınması*;

viii) sürdürülebilir su kaynaklarının geliştirilmesi ve bunların yönetimine ilişkin gayretleri bütünlemek amacıyla ilgili uluslararası örgütlerin, finans kurumlarının ve özel bağış sahiplerinin sağladığı ek finansal kaynakların *etkili şekilde kullanılması*.

ix) aşağıdaki hususları dikkate alarak su ve sanitasyon konusundaki sınır ötesi işbirliğinin *yoğunlaştırılması*:

- a) sınır-ötesi akarsu havzalarındaki su rezervine ilişkin önemli konuların mevcut durumunun değerlendirilmesi.
- b) kilit sorunların tanımlanması ve her ülkenin toprağında alınması gereken önlemlere ilişkin mutabakat sağlanması için komşu ülkeler arasında düzenli olarak müzakereler düzenlenmesini,

tavsiye eder.

8. **Parlamentar Asamble**, KEİ Dışışleri Bakanları Konseyi'ni bu Tavsiye Kararı'nı dikkate almaya davet etmektedir